

Oktatási Hivatal

Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny 2012/2013. tanév

Latin nyelv – Döntő

TÁJÉKOZTATÓ FORDÍTÁS

Cicero: De divinatione I.

XXIV. 46. Cyrus (Kürosz) álma

Nos, térjünk most vissza a külföldi példákhoz/művekhez. Miért is hozom elő/idézném/fogom idézni Dinon Perzsa évkönyveiből azokat, amelyeket a jósök Cyrusra, az uralkodóra vonatkoztattak? Dinon ugyanis azt írja, hogy amikor a nap Cyrus álmában (az alvónak) a lábánál megjelent, háromszor hiába próbálta kézzel elérni, akkor/ mert a nap elgurulva elszőkött/elsiklott előle és eltávozott; azt mondták Cyrusnak a jósök, akiket bölcseknek és tanultaknak tartottak a perzsáknál, hogy a nap elérése utáni háromszori mozdulata azt jelenti, hogy Cyrus 30 évig fog uralkodni. Ez így is történt, ugyanis hetven évet élt, miután negyven éves korában kezdett uralkodni.

XXV. 54. Szophoklész álma

Kapcsoljuk a filozófusokhoz a legnagyobb tudományú férfit, mégpedig az isteni költőt, Szophoklészt. Amikor Herkules templomából elloptak egy súlyos arany csészét, Szophoklész álmában megjelent maga az isten, aki elmondta, hogy ki tette ezt. Ezzel azonban Szophoklész eleinte nem törődött. Amikor ugyanaz gyakrabban előfordult, elment a törvényszékre (Areioszpagoszba), és bejelentette a dolgot. A bírák elrendelték, hogy tartóztassák le azt az embert, akit Szophoklész megnevezett; ő, a tolvaj, miután vallatóra fogták, beismerte a bűnét, és visszavitte a csészét. E történet miatt azt a templomot a Feljelentő Herkules szentélyének nevezték el. De miért is beszélek a görögökről/idézek a görögöktől? Nem is tudom, valahogy jobban gyönyörködtenek engem a saját példáink, műveink.

PONTOZÁSI ÚTMUTATÓ

Cicero: De divinatione I.

XXIV.I. 46. Cyrus álma

Age nunc ad externa redeamus. **2** Quid¹ ego, quae magi Cyro illi principi interpretati sint, **4** ex Dinonis Persicis libris² proferam? **2** Nam cum dormienti ei sol ad pedes visus esset, **5** ter eum scribit frustra adpetivisse manibus, **6** cum se convolvens sol elaberetur et abiret; **5** ei magos dixisse, **2** quod genus⁴ sapientium et doctorum habebatur in Persis, **3** ex triplici adpetitione solis triginta annos Cyrum regnaturum esse portendi.⁷ Quod ita contigit; **1** nam ad septuagesimum pervenit, **2** cum quadraginta natus annos regnare coepisset **4**...

XXV.54. Szophoklész álma

Adiungamus philosophis⁵ doctissimum hominem, poëtam quidem divinum, Sophoclem; **3** qui, cum ex aede Herculis patera aurea gravis subrepta esset, **4** in somnis vidit ipsum deum dicentem, **4** qui id fecisset. **2** Quod semel ille iterumque⁶ neglexit. **2** Ubi idem saepius, **2** ascendit in Areum pagum, **2** detulit rem; **2** Areopagitae comprehendi iubent eum, **3** qui a Sophocle erat nominatus; **3** is quaestione adhibita confessus est pateramque rettulit. **4** Quo facto fanum illud Indicis Herculis nominatum est. **3**

Sed quid ego Graecorum? **1** Nescio quo modo me magis nostra delectant. **2**

Elérhető pontszám: **80 pont**

NYELVTANI FELADATOK MEGOLDÁSA

1. Egyeztesse a főnevekkel a megadott névmásokat, ill. mellékneveket! **5 pont**

ad pedes (hic, haec, hoc)	hos
poetam (ille, illa illud)	illum
quaestione (gravis,-e)	gravi
ex aedibus (qui, quae, quod)	quibus
sapientium (Graecus 3)	Graecorum

2. Határozza meg az igealakokat! **6 pont**

interpretati sint	coni.praes.perf.pass. pl.3. m.
elaberetur	coni.praet.impf.pass. s.3.
adiungamus	coni.praes.impf.act. pl.1.
subrepta esset	coni.praet.perf.pass.s.3.f.
rettulit	ind.paes.perf.act.s.3.
fecissetis	coni.praet.perf.act.pl.2.

3. Keressen ki a szövegből 2 acc. cum infinitívós szerkezetet és 1 abl.absolutust! **6 pont**

- a) scribit eum adpetivisse 2 pont
- b) scribit magos dixisse 2 pont
- c) quaestione adhibita 2 pont

4.a) Milyen típusú alárendelt mellékmondatot talál az alábbi összetett mondatban? **3 pont**

Minus malum perferte, ne maius veniat.

célhatározói mellékmondat 1pont

b) Hogyan érvényesül állítmányában a consec. temporum szabályrendszere?

főmondatban jelen idő – mm. coni. praes. 1 pont

egyidejűség - coni. impf. 1 pont

Elérhető pontszám: 20 pont